

☆ پرده نقره‌ای

«آخرین حرکت» شهاب حسینی در جشنواره سالرنو

فیلم سینمایی «آخرین حرکت» در بخش اصلی فستیوال بزرگ سالرنوی ایتالیا به نمایش درخواهد آمد. به گزارش ایلنا، فیلم سینمایی «آخرین حرکت» ساخته شهاب حسینی در هفتاد و هشتمین امین دوره فستیوال بزرگ سالرنو در بخش اصلی حضور خواهد داشت که پس از جشنواره ونیز دومین جشنواره تاریخ سینمای ایتالیا و از مشهورترین جشنواره‌های جهانی است. «آخرین حرکت» که در آمریکا ساخته شده و چهارمین کارگردانی شهاب حسینی است، پیش از این جایزه بهترین فیلم شمال آمریکا را از فستیوال tinnff دریافت کرده است. گفتنی است که فیلم‌های این جشنواره از ۲۵ نوامبر تا ۳۰ نوامبر در سالرنو روی پرده خواهند رفت.

جایزه جهانی برای «در آغوش درخت»

جایزه ویژه هیأت داوران دهمین دوره جشنواره فیلم جهانی آسیایی به فیلم سینمایی «در آغوش درخت» رسید. به گزارش مهر، فیلم سینمایی «در آغوش درخت» به نویسندگی و کارگردانی بابک خواجه‌پاشا جایزه ویژه هیأت داوران دهمین دوره جشنواره فیلم جهانی آسیایی را از آن خود کرد. امسال «در آغوش درخت» به عنوان نماینده ایران در رقابت بهترین فیلم بلند بین‌المللی اسکار، در دهمین دوره جشنواره جهانی فیلم آسیایی حضور یافته بود- که در شهر لس آنجلس برگزار شد.

☆ سینمای جهان

اسپایک‌لی در دریای سرخ

اسپایک لی رئیس هیأت داوران چهارمین دوره جشنواره دریای سرخ عربستان سعودی شد. به گزارش مهر، چهارمین دوره جشنواره فیلم دریای سرخ عربستان به ریاست اسپایک لی کارگردان آمریکایی برگزار خواهد شد که به باور جومانا الرشید رئیس بنیاد فیلم دریای سرخ «یک کارگردان پیشگام است که آثارش تأثیری ماندگار بر صنعت فیلم و فرهنگ مردم داشته است». اسپایک لی که سال ۲۰۲۲ در جشنواره بین‌المللی فیلم دریای سرخ حضور داشت، از این رویداد به عنوان جشن هنر یاد کرده است که کارگردان‌هایی را از سراسر جهان به ویژه منطقه عربی، آسیا و آفریقاگرد هم می‌آورد. گفتنی است که چهارمین دوره جشنواره بین‌المللی فیلم دریای سرخ در جده عربستان از ۵ تا ۱۴ س‌امبر (۱۵ تا ۲۴ آذر) برگزار خواهد شد.

☆ صحنه

بازگشت گلاب آدینه به صحنه

گلاب آدینه با نمایش زنانه «جشنواره الفبا» نوشته افشین هاشمی به صحنه بازمی‌گردد. به گزارش ایسنا، گلاب آدینه که این روزها مشغول آماده‌سازی این اثر نمایشی است، «جشنواره الفبا» را از ۲۰ آذر ماه در سالن ملک روی صحنه خواهد برد. طاهره آهنی، الهه اصغری، سپهر جاویدیان، نیلوفر ذوالفقاری، فریده سلطانی، فائزه صدر، پریسا منفرد و گلاب آدینه بازیگران این نمایش هستند که در خلاصه داستان آن آمده بر اساس تک‌گویی‌های زنانه نوشته افشین هاشمی است. گلاب آدینه آخرین بار نمایش «پرده‌خانه» نوشته بهرام بیضایی را پاییز سال ۱۴۰۱ روی صحنه برده بود و حالا بعد از ۱۳ سال نمایشی تازه را کارگردانی می‌کند.

☆ موسیقی

ساز ساکت و آواز تاج در تالار وحدت

گروه موسیقی «وزیری» به سرپرستی کیوان ساکت آهنگساز و نوازنده تار و سه‌تار پنجم آذر ماه در تالار وحدت روی صحنه می‌رود. به گزارش هنرآنلاین، گروه موسیقی وزیری که پیش از این نیز کنسرت‌هایی را در تالار وحدت برگزار کرده بود، این بار از ساعت ۲۱:۳۰ شامگاه دوشنبه ۵ آذر در این تالار به اجرا می‌پردازد. در این کنسرت وحید تاج به عنوان خواننده حضور خواهد داشت.

☆ نمایش خانگی

سروش صحت در شبکه نمایش خانگی

سروش صحت با یک تاک‌شوی جدید به شبکه نمایش خانگی می‌آید. به گزارش ایلنا؛ «اکنون» نام تاک‌شوی جدیدی است که با اجرای سروش صحت قرار است از ۶ آذرماه در فیلمیو منتشر شود. برنامه «اکنون» به کارگردانی و تهیه‌کنندگی محمدرضا رضائیان و با همراهی تیم «کتاب‌باز» قرار است با بخش‌های مختلف و جدیدی که نگاهی متفاوت به زندگی و زمانه پیرامون ما دارد در شبکه نمایش خانگی منتشر شود. حضور چهره‌های مختلف فرهنگ، ادب و هنر به عنوان مهمان گفت‌وگوهای سروش صحت اصلی‌ترین اتفاق این برنامه است. هم‌چنین احسان عبدی‌پور و رشید کااوند نیز در «اکنون» در کنار سروش صحت بخش‌هایی را اجرا خواهند کرد.

☆ وداع

شبی برای بیتافرهی

در آستانه سالگرد گذشت بیتافرهی کتاب «بی‌تا درخت‌ها ایستاده می‌میرند» به قلم یاسمین خلیلی فرد- که زندگینامه بیتافرهی محسوب می‌شود و البته شماری از شعرها و عکس‌های نادیده‌ا‌و را نیز شامل است- رونمایی شد. به گزارش «شهروند»؛ در مراسم رونمایی از کتاب «بی‌تا؛ درخت‌ها ایستاده می‌میرند» مهسا قریشی دختر «بی‌تا فرهی» درباره عنوان کتاب «بی‌تا؛ درخت‌ها ایستاده می‌میرند» گفت که «در نگاه من و یاسمین خلیلی فرد انگار بی‌تا ایستاده بود. او پاییزها و زمستان‌های سختی را چه در سینما و چه در زندگی خصوصی‌اش گذرانده بود. ما این عنوان را انتخاب کردیم زیرا با وقار و با شکوه رفت و صحنه زندگی و سینما را ترک کرد». در این مراسم هنرمندانی چون آریتا موگویی، سهیلا رضوی، داریوش فرهنگ، عباس یاری، هوشنگ گل‌مکانی، احترام برومند، ستاره اسکندری، گلاب آدینه، فریبا کوثری، همایون ارشادی، مهوش وقاری، اکرم محمدی، هانیه‌توسلی، آرش فلاحت‌پیشه، پوریا بشکیابی و مزده لولواسانی حضور داشتند.

گزارش «شهروند» از دور جدید هجمه کمدی‌سازها به سینمای ایران

سینما به شرط خنده!

📄 [**رضا فرج‌پور**] در سال‌های اخیر یکی از پرتکرارترین بحث‌های سینمای ایران خفگی و بی‌نفسی فیلم‌های جدی اجتماعی و در کل تمام فیلم‌های غیرکمدی در رقابت با فیلم‌های کمدی و کمدی‌سازهایی بوده که عملا سینمای ایران را در اختیار گرفته و موانع پرشماری در مقابل فیلم‌های جدی به‌خصوص آثار منتقد و معترض به وجود آورده‌اند. مروری گذرا بر جدول فیلم‌های پرفروش و حتی اسامی فیلم‌هایی که در این سال‌ها به نمایش درآمده‌اند، خود بهترین شاهد این مثال است- و به راحتی نشان می‌دهد که چگونه در هر برهه‌ای از سال سینمایی دست‌کم دو یا سه کمدی در رقابت با هم بازی اکران را سامان داده و فرصتی برای درخشش و جلا در اختیار تقریبا هیچ فیلم غیرکمدی باقی نگذاشته‌اند. جالب‌تر هم این‌که هر گاه این رقابت گاه صوری فروکش کرده و فرصتی حداقلی در دسترس انگشت‌شمار فیلم‌هایی قرار گرفته که با استفاده از عوامل مختلف- از درخشش جشنواره‌ای تا ترکیب پروپیامان بازیگران و حتی حواشی سیاسی و اجتماعی- امکان فروش و درخشش یافته‌اند؛ دوباره شاهد آغاز دور جدیدی از این بازی بوده‌ایم و شورای صنفی نمایش یا سینماداران یا هر نهاد ذی‌دخل و ذی‌نفع دیگری با آغاز اکران چند فیلم کمدی جدید پاتک زده و دوباره فضای رقابت را یک‌سر در اختیار سینمای کمدی قرار داده است. جلوه‌ای جدید از این نمایش تکراری را این روزها یک‌بار دیگر در فضای سینمای ایران شاهدیم. در روزهایی که فروکش کردن رقابت کمدی‌هایی مانند «تگراس ۳»، «زودپز»، «مفت‌بر»، «قیف» و «تمساح خونی» فرصت نسبی درخشش و موفقیت را در اختیار «باغ کیانوش» قرار داده بود که آغاز اکران «صبحانه با زرافه‌ها» و چندی بعد نیز آغاز پیش‌فروش فیلم «۷۰ سی» بهرام افشاری بازی را دوباره در کنترل کمدی قرار داد.

این مطلب می‌کوشد نگاهی داشته باشد به این بازی عجیب…

همین چندروز پیش اعلام شده‌که آمار فروش فیلم‌ها از آغاز سال جاری به بیش از ۱۳۰۰ میلیارد تومان رسیده- که با توجه به این که این دستاورد درست در پایان هشتمین ماه سال حاصل آمده، ادامه این روند هدف سازمان سینمایی برای رسیدن به مجموع فروش دوهزار میلیارد تومانی را در پایان سال جاری کاملا در دسترس جلوه می‌دهد. به خصوص که روند تقریبا همیشگی اضافه‌شدن کمدی‌های جدید به اکران در زمان فروش کردن رقابت فیلم‌های روی پرده یک‌بار دیگر با آغاز اکران «صبحانه با زرافه‌ها»ی سروش صحت ادامه یافته- و با شروع پیش‌فروش یک کمدی جدید به نام «۷۰ سی» به کارگردانی بهرام افشاری، تا چند روز دیگر رقابت کمدی‌ها درگیشه یک‌بار دیگر جدی‌تر خواهد شد.

واقعیات تلخ

فروش رکوردشکن ۱۳۰۰ میلیارد تومانی سینمای ایران را اما یک سری واقعیات بدیهی تلخ می‌کند. یکی از مهم‌ترین واقعیات در این میان این‌که از این فروش ۱۳۰۰ میلیارد تومانی، تنها و تنها ۲۴۰ میلیارد تومان از گیشه فیلم‌های غیرکمدی به دست آمده که تازه از این رقم نیز ۱۲۰ میلیارد تومان از گیشه «مست عشق» حسن فتحی، ۴۸ میلیارد از گیشه «بیعی قهرمان» و ۱۱ میلیارد تومان نیز از بابت فیلم «شهر گربه‌ها» حاصل شده که چندان هم جدی محسوب نمی‌شوند! نکته جالب‌تر هم این‌که مجموع فروش فیلم‌های «تگراس ۳»، «زودپز» و «تمساح خونی» به عنوان سه فیلم اول جدول فروش امسال بالغ بر ۶۰۰ میلیارد تومان بوده که نزدیک به نیمی از مجموع فروش سالانه سینمای ایران محسوب می‌شود، که البته از نظر تعداد مخاطبان نیز، این واقعیت که از مجموع ۲۳ میلیون نفر مخاطبان امسال سینما حدود ۱۱ میلیون نفر به تماشای این سه فیلم رفته‌اند، این نسبت نزدیک به چهل و چند درصدی را تأیید می‌کند!

تاریخ سالانه

از نظر سیطره آثار کمدی بر جدول پرفروش‌ترین فیلم‌های تاریخ سینمای ایران نیز در سال‌های اخیر

شاهد نسبت مشابهی بوده‌ایم- و به عنوان مثال در حال حاضر پنج فیلم بالانتسین جدول پرفروش‌ترین فیلم‌های سینمای ایران- متشکل از «فسیل»، «هتل»، «تگراس ۳»، «زودپز» و «تمساح خونی»- همه کمدی هستند. در این میان البته عامل افزوده‌ای به نام تورم سالیانه را نباید از نظر دور نگاه داشت که عنوان ترکیبی «پرفروش‌ترین فیلم‌های تاریخ سینمای ایران» را بی‌اعتبار کرده و موجب شده این جدول همه‌ساله از نو نوشته شود و به عنوان مثال «مست عشق»، «پول و پارتی»، «خجالت نکش ۲»، «هاوایی» و «شهر هرت» هم پنج رتبه بعدی جدول پرفروش‌ترین‌ها را در اختیار بگیرند. به همین دلیل هم هست که اگر چه در سینمای جهان، هنوز هم چنان فیلمی مانند «تایتانیک» بعد از ۲۷ سال یا «آواتار» بعد از ۱۵ سال با فروش بالاتر از دو میلیارد دلار جزو چهار فیلم پرفروش تاریخ سینما هستند، در جدول پرفروش‌ترین فیلم‌های سینمای ایران بیست فیلم اول جدول همه‌و همه‌آزاری هستند که در دو سال اخیر اکران شده‌اند. این یعنی همه‌ساله پرفروش‌ترین فیلم‌های آن‌سال به واسطه عواملی چون افزایش مداوم قیمت بلیت رکورد‌های فروش سینمای ایران را شکسته و صدرنشین این جدول می‌شوند تا سالی دیگر و رکوردشکنی فیلم‌هایی دیگر. و عجیب‌تر هم این‌که حتی فیلم‌هایی مانند «سال گربه» و «ویلای ساحلی» و «بچه زنگ» هم به خاطر فروش بالای ناشی از تورم، نام‌شان در جدول پرفروش‌ترین فیلم‌های تاریخ سینما دیده می‌شود!

تاریخ بر اساس تورم

اما اگر آمارهای فروش فیلم‌ها را با توجه به تورم سالانه- با محاسبهٔ شاخص قیمت مصرف‌کننده که هر سال از سوی بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران منتشر می‌شود- بازخوانی کنیم؛ در آن صورت اگر چه هنوز و هم‌چنان شاهد سلطه کمدی‌ها بر جدول پرفروش‌ترین فیلم‌های سینمای ایران خواهیم بود، اما نسبت این تسلط به شکل معناداری با جدول‌سال‌های اخیر تفاوت خواهد داشت.

از این زاویه؛ «فسیل» که فروش ۳۲۴ میلیارد تومانی‌اش در سال ۱۴۰۲ ارزشی معادل ۴۲۶ میلیارد تومان امسال دارد، هم‌چنان صدرنشین جدول خواهد بود و رده دوم را هم همچنان «هتل» در اختیار خواهد داشت که فروش ۲۷۲ میلیاردی‌اش این روزها معادل ۳۵۶ میلیارد محسوب می‌شود. اما از رتبه سوم به بعد شاهد تغییراتی نسبت به جدول حال حاضر خواهیم بود. طبق این معیار جدید، راخرامی‌ها ۲ که فروش ۷ میلیاردی‌اش در سال ۱۳۸۸ معادل ۳۰۳ میلیارد تومان در حال حاضر می‌شود، در رده سوم نشست و «افعی» نیز چهارمین فیلم جدول خواهد بود. «آدم‌برفی»، «عروس» و «خواستگاری»، «تگراس ۳»، «کلاه قرمزی و پسر خاله» و «هزارپا» هم دیگر فیلم‌های حاضر در بین ۱۰ فیلم پرفروش سینمای ایران هستند که اگر چه هم‌چنان شاهد تسلط سینمای کمدی است، اما حضور «افعی» به عنوان یک فیلم اکشن و «عروس» به عنوان یک درام اجتماعی از عمق و غلظت هژمونی سینمای کمدی بر این جدول می‌کاهد!

پیش‌بینی

از آن‌جا که تردیدی در موفقیت تضمین شده سینمای کمدی در ترکیب فیلم‌های روی پرده نیست و پرمخاطب‌ترین فیلم‌های اکران در این چند وقت کمدی‌ها بوده‌اند؛ دور از انتظار نیست که این روند در ماه‌های باقی‌مانده امسال هم ادامه داشته باشد و به عنوان مثال فیلم «صبحانه با زرافه‌ها» که تاکنون در حدود دو هفته نزدیک به ۷۰ میلیارد تومان فروخته، به تدریج از رتبه هشتم حال حاضر فراتر رفته و خود را به جمع فیلم‌های صدر جدول برساند. طبق این روند؛ نخستین تجربه کارگردانی بهرام افشاری به نام «۷۰ سی» نیز که از هفتم آذرماه روی پرده سینماها خواهد رفت، دیگر فیلمی خواهد بود که در دو ماه پیش‌رو تا شروع جشنواره فیلم فجر، در کنار کمدی‌های دیگر روی پرده- متشکل از «زودپز» و «صبحانه با زرافه‌ها»- احتمالا بیشترین سانس‌های سینماها را در اختیار خواهند داشت و بالاترین فروش را نیز به نام خود به ثبت خواهند رساند!

•••

از نگاه رسانه

از اجاره‌نشین‌ها تا شهر هرت!

[نورنیوز] رکوردشکنی برخی فیلم‌های «کمدی» گرچه به عنوان یک فرصت به گیشه رونق داده اما برای سینمای کشور خالی از آفت نیز نیست. در واقع این‌که بخش زیادی از فروش سینمای ایران مربوط به کمدی‌هاست، گرچه مطلوب است؛ اما آفت‌هایی نیز دارد و می‌توان از آن به عنوان یک زنگ خطر برای سینما یاد کرد. این‌که چرا مخاطبان کمدی‌ها می‌پسندند، دلایل متعددی دارد. در این میان تغییر ذائقه سینمایی مردم و تمایل آن‌ها به فیلم‌های شاد، هرچند سبب رونق اقتصاد سینما شده، اما افول استقبال از گونه‌های دیگر پیامد مهمی است که باید ریشه‌هایش بررسی شود. کم‌رنگ شدن تولید فیلم‌های مختلف زیر سایه سنگین فیلم‌های طنز، بدون شک رهاوردی جز کوچ فیلمسازان به ساخت فیلم‌های رونقی به گیشه‌ها نبخشد. در واقع اتفاقاً همه دستاورد وزارت ارشاد که درباره رونق سینماها به آن می‌بالد مربوط به سینمای کمدی است، اما به این سینما کم‌لطفی می‌کند و همواره از جناح‌های مختلف مورد هجمه و حمله قرارش می‌دهند!

•••